

HEATHER COLLINS

TESTVÉREK VAGYUNK*

1Móz 17,1–7, 15–17, ApCsel 2,1–11

Kedves Testvéreim! Végtelenül boldog vagyok, hogy köztetek lehetek, és ősi szószerkezeteken hozzátok szólhatok. Három éve álmodom erről a pillanatról, próbáltam elképzelni, milyen is lesz a találkozás. Azóta készülök hozzátok, amióta lelkésztestvérem, Farkas Dénes tiszteletes úr az én egyházközségemben, a Georgia állambeli Lawrenceville-ben szolgált, és egymásnak hitestvérei lettünk. Nos, akkor megmondom nektek, hogy a találkozás öröme messze felülmúlta képzeletemet. Oly meleg vendégszeretettel találkoztunk mindenütt, annyi szeretettel itatódtunk át, hogy most úgy érzem, hazatérve ezt a sok áldást terjesztenem, szétsugároznom kell. Amint Erdély-szerzte zárandokoltunk, az az érzés jutott eszembe, amit Jézus testvéri szeretetnek nevezett, és amelyet eddig ilyen bőségesen soha meg nem tapasztaltam.

Azt hiszem, ebben a szeretetben, együttérzésben és egymás elfogadásában rejlett a Jézus tanítványai közötti mély összetartozás, mely akkor is megmaradt, amikor ő már nem volt velük. Nemrégén, pünkösdi alkalmával gondolkodtam azon, milyen csodálatos is lehetett az az állapot, amikor az emberek egymás nyelvét mind megértették, holott hazájuk és kultúrájuk különbözött. Meggyőződésem, hogy ugyanez a pünkösdi csoda zajlik itt most köztünk is, akik ma reggel istentiszteletre összegyűltünk. És ez a csoda megy végbe mindazok között az egész világban, akik magukat unitáriusoknak vallják. Ezen a szép vasárnapi reggelen az unitárius templomba mennek itt Erdélyben, ugyanúgy mint Csehországban, Brüsszelben, Németországban, Oroszországban, Lengyelországban és Dániában. Összegyűltünk Indiában, Pakisztánban, Ausztráliában, Dél-Afrikában, Sri Lankában és a Fülöp-szigeteken is – mi, az unitáriusok. Aztán a mi időnkhez képest pár órával később unitáriusok Angliában, Kanadában, az Egyesült Államokban, Mexikóban és Argentínában is összegyűltek imádkozni. És alapvetően ugyanazon a nyelven szólnak Istenhez. Ez az a nyelv, amely minket egy közös ügyben lelkileg egyesít. Ez a nyelv a szeretet nyelve. Ez a nyelv a Szabadság nyelve. Ez a nyelv a reménység nyelve és az Isten életünket szeretetével átölelő nyelve, melyet mi minduntalan megtapasztalunk.

Ez az a szeretet, amelyet én is itt ebben a pillanatban megtapasztalhatok. Noha Dénes szól hozzátok a nevemben anyanyelveteiken, és Gellérd Judit fordította beszédemet magyarra, mégis úgy érzem, mi nyelvtestvérek vagyunk hitünk által. Amint szemetekbe nézek, mintha a saját anyáim és apáim arcába néznék, vagy a nagyszüleimébe, nagynénik és nagybácsik, unokatest-

* Elhangzott július 6-án, Kolozson. Angolból fordította: dr. Gellérd Judit

vérek kedves arcaiba. Nekem ti valóban testvéreim vagytok. És még ha a szavaim nem is az anyanyelveteiken fogalmazódnak, tudom, hogy nyugodtan kiállhattam volna elétek ma reggel a lefordított szavak nélkül is, mert rátok mosolygásomban úgyis benne lett volna szívem minden érzése irántatok. Mivel azonban a szólás alkalma megadatott, elmondom, ami a szívemben van. Azt a mélységes hálát, amit Isten iránt érzek az élet ajándékáért, és szüleim iránt, hogy hitben neveltek fel engem. Hálás vagyok, hogy dolgozhatok és megengedhetem magamnak, hogy a világot félig körülutazzam és hozzátok eljöhessenek. Ugyanez a hála van szívemben irántatok is, akik évszázadokkal ezelőtt közös hitünket megszültették. Azon gondolkodom sokszor, hogy vajon Dávid Ferencnek és János Zsigmond fejedelemnek is hasonló álma lehetett, mint Ábrahámnak, hogy népét felemelje, lelki házat nyújtson. Vajon tudták, hogy belőlül nemzetek sarjadnak és a hitet terjesztik majd? Vajon hitte Dávid Ferenc, hogy a késői utókor csatlakozik hozzá a lelkiismereti szabadság, a türelem és szeretet törvényei szerint? Az én kis Georgia állam-beli falumban, az Egyesült Államokban, János Zsigmond szavait olvastam, amely a veletek együtt érző lélek erős élményével töltött meg. Mert én vagyok az a késői utód, Isten gyermekeinek egyike.

Talán ha Dávid Ferenc vagy János Zsigmond látta volna hűséges követőinek seregét, ugyanúgy kacagott volna rajta, mint ahogy Ábrahám tette felesége, Sára képtelenségnek tűnő késői teherbeesése fölött, hiszen Sára már 90 éves volt. És mégis, íme itt vagyunk mi, a leszármazottaknak serege, íme itt vagyunk több mint 400 év után egy gyülekezetben Kolozs és Lawrenceville. Itt vannak az ifjak seregei, az új generációk, akik új életet hoznak létre minden pillanatban. A ti barátságotok, kitartásotok, hűségetek feltámasztja a reményt az emberekben, bennem, akinek megadatott az a kegyelem, hogy megismerhettelek titeket, a történelmeteket, és Isten jelenvalóságát ezen a helyen. És miután én tíz éven keresztül reménykedtem, imádkoztam és spóroltam, íme itt vagyok a ti szülőföldetekeken ikertestvéremmel, hogy a találkozás és a testvériség édes valóságát megtapasztalhassam.

A szeretet oly erős sugárzásában állok most, és ez a szeretet-lélek az, ami barátságot és hittestvériséget szül – a nyelvtől teljesen függetlenül. Én hiszem, hogy ez a lélek hitünket táplálja, virágoztatja, nemzedékeken át, ettől nőnek ki új templomok, és alakulnak új gyülekezetek. Amikor tehát istentiszteletre hittestvérként gyűlünk egybe, legalább akkor megszabadulhatunk az idegenség, a másság nyűgétől. Amikor összegyűlünk hitünk törvényei szerint mi unitáriusok a világ minden részéről, tudjuk, hogy itthon vagyunk, és hogy Istennel lépünk közösségre. Mindenkor így legyen. Ámen.

A MEGIGAZULÁS

Lk 18,9–14

Kedves Testvéreim!

„...ez megigazultan ment haza, az nem.” – mondja Jézus, ami után elmondta a tanítványainak és azoknak, akik körülötte álltak ezt a történetet. Ám Lukács evangélista azt is hozzáteszi, hogy Jézus azoknak mondta, figyelmeztetésként, akik elbizakodottak voltak, s a többieket megvetették. Jézus története a megigazulásról szól. De mit is jelent a történetben a vámszedő megigazulása, mit jelent számunkra, mit jelent a mi nyelvünkben és életünkben a megigazulás?

Mai nyelvhasználatunkból a megigazulás szó szinte teljesen kiesett, nagyon ritkán hallani már, s akkor is azokban az esetekben, amikor nagyon nyilvánvaló számunkra, hogy egy bűnös, helytelen életmódot folytató ember esélyt kap arra, hogy jóvátegye hibáit, vétkeit, s él is ezzel a lehetőséggel. Ebben az esetben valóban azt mondjuk, hogy az illető ember megigazult. Érdekesnek tartom, ezért meg kell jegyeznem azt is, testvéreim, hogy a más nyelvű Bibliákban, amit a magyar Biblia megigazulásnak fordított, a szónak van egy olyan jelentéstartalma is, amely elégtételt jelent. Ha a szónak ezt az értelmét próbálnánk megfejteni, minden bizonnyal vakvágányra jutnánk. Jézus nem elégtételről beszél, hanem megigazulásról. Szinte bosszantó az, amit Jézus mond: ez az ember, aki nyilvánvalóan bűnös, aki vétkezett, mégis ő az, aki megigazul. Hogy van ez, tényleg erről van szó? Jézus határozottan állítja, hogy igen, s meglepő, hogy az egyik ember, a farizeus a jézusi történetben, aki talán egyáltalán nem bűnös, akiről úgy tűnik, hogy minden feltétele megvan ahhoz, hogy ő menjen haza a templomból megigazultan, mégsem így megy el onnan. Mit is akar mondani Jézus ezzel a történettel, kedves testvéreim, miért mondja azt, hogy a vámszedő igazul meg, és nem a farizeus?

Itt egy problémával találjuk szembe magunkat, már a legelején a történet megértésében. A példázat számunkra nem azt jelenti, mint azoknak az embereknek, akiknek Jézus elmondta. Az olyan kifejezések, mint farizeus és vámszedő, vagy ahogyan a régebbi bibliafordítás mondja: publikánus, számunkra szinte semmit nem mondanak. Látnunk kell azt is, hogy a keresztény értelmezésben, ha farizeusról hallunk, akkor képmutatókra, álszentekre gondolunk, és ez nagy tévedés, hiszen a farizeusok Jézus korában nagy tiszteletnek örvendtek a zsidóság körében, erkölcsös életet éltek, mindenki felnézett rájuk, ők voltak a vallásos élet tökéletességének a megtestesítői. Próbáljunk kicsit úgy gondolkodni, mint ahogyan Jézus hallgatósága tehette akkoriban. Természetesen azt várnánk el, hogy a farizeus imája legyen az elfogadott, és hogy a vámszedő legyen visszautasítva, azonban a történetben pont éppen az